

Chemie op de begraafplaats taboe!

Onkruid vergaat straks misschien niet meer...

Als het aan de overheid ligt, mogen er in 2017 ook op begraafplaatsen geen chemische middelen meer worden toegepast. Voor alle verhardingstypen staat zelfs al voor 2015 (dit was 2018) een totaalverbod gepland. Dit heeft grote gevolgen voor het beheer van openbaar groen op begraafplaatsen.

Auteur: Broer de Boer

Staatssecretaris Mansveld van Infrastructuur en Milieu heeft op 3 september 2013 in een brief aan de Tweede Kamer gemeld het voornemen te hebben om de planning voor het terugdringen van het gebruik van chemische gewasbeschermingsmiddelen aanzienlijk in te korten. De overheid is al langer van plan de toepassing van chemische – voor het milieu schadelijke – middelen in te perken en uiteindelijk te verbieden. En daar speelt het bedrijfsleven reeds langere tijd op in: door andere wijzen van groenbeheer en door de ontwikkeling van biologische middelen, die als minder schadelijk worden gezien voor het milieu. Als er echter op korte termijn een totaalverbod komt van chemie op verhardingen, levert dit voor veel begraafplaatsbeheerders onoverkomelijke problemen op. Vooral halfverhardingen (zandpaden, grint en dergelijke) zijn moeilijk begaanbaar te houden zonder toepassing van chemische onkruidbestrijdingsmiddelen. Zelfs de veiligheid kan in het geding komen. Het borstelen met staaldraad en het wegbranden van ongewenste planten in de halfverharding zijn nauwelijks een alternatief op deze verhardingstypen. Beeld halfverharding op begraafplaats Lienden

Bezwaren

Wim van Midwoud van de Landelijke Organisatie van Begraafplaatsen (LOB) vertelt dat de LOB over

het voornemen van de staatssecretaris contact gezocht heeft met de VNG: 'Onze contactpersoon bij de VNG heeft de aangestipte bezwaren van de begraafplaatsbeheerders besproken in een overleg tussen de VNG en mevrouw Mansveld. De evaluatie hiervan wordt behandeld in de Tweede Kamer; dat zal in het eerste kwartaal van 2014 gebeuren.'

Geen uitsluitel

Over de stand van zaken medio maart 2014 vertelt Van Midwoud: 'We hebben nog geen uitsluitel over onze bezwaren, maar de LOB ziet er wel een uitdaging in. Als branche zijn we de afgelopen decennia regelmatig geconfronteerd met aanpassingen, zoals lagere concentraties of een verbod van bepaalde werkzame stoffen. Daar konden beheerders beslist op anticiperen. Maar

Halfverharding op begraafplaats Lienden.

op zo'n korte termijn helemaal chemieloos, dat is wel een heel forse ingreep.' Van Midwoud vertelt dat veel beheerders het gebruik van chemie in het groen al jaren aan het verminderen zijn. 'En er zijn er genoeg die helemaal geen chemie in het groen gebruiken. Ze hebben bijvoorbeeld hun groen dusdanig omgezet dat ze minder afhankelijk zijn van chemie. Men kiest voor bodembedekkers of onderbeplanting of laat oppervlakten vergrassen. Op parkeerplaatsen of paden met een systeemverharding is chemieloos ook geen probleem. Daar zijn alternatieven voor, zoals borstelen of oververhitte stoom.'

Van Midwoud: 'We hebben nog geen uitsluitsel over onze bezwaren'

Probleem

Het grote pijnpunt zit hem volgens Van Midwoud in het onderhoud van paden. 'Of men nu spreekt over zand-, grind- of splitpaden, de ontwerper van een begraafplaats heeft daarmee een bedoeling gehad. Ze zijn beeldbepalend voor de begraafplaats. Als die er slecht bij liggen, ervaren bezoekers direct dat de begraafplaats slecht onderhouden wordt. Ongewenste kruiden op veelbelopen zandpaden of paden met halfverharding kun je in tegenstelling tot systeemverharding niet met een borstelmaschine te lijf gaan. Ombouwen tot asfaltpaden of klinkers is een kostbare aangelegenheid; daar moet je wel budget of geld voor hebben. En dat zijn er niet

velen. Zandpaden zou je nog kunnen laten vergrassen. Maar dan zul je ze wel regelmatig, zo'n 15 tot 20 maal per jaar, moeten maaien. En dat betekent een nieuwe kostenpost in het begraafplaatsbeheer.' Maar het probleem van split- en grindpaden blijft, volgens Van Midwoud. Die kun je absoluut niet laten vergrassen. Dergelijke looppaden voorzien van kunststof met honingraatstructuur is esthetisch ook geen oplossing, zegt hij. 'Vaak zie ik de kunststof erdoorheen en dat ziet er buitengewoon armoedig uit, vind ik.'

Eggen

Regelmatig eggen van grindpaden op begraafplaatsen kan een oplossing zijn om de paden netjes te houden. Hierbij refereert Van Midwoud aan de Amsterdamse Oosterbegraafplaats. Hier heeft men circa 4 km grindpad liggen. Van Midwoud: 'Dit zijn vrij brede paden, die tijdens het groeiseizoen eens in de veertien dagen met een speciale eg worden bewerkt om het grind los en onkruidvrij te houden, zodat het er in het weekend weer prachtig bij ligt. Kiemende zaden krijgen zo minder kans; het onkruid blijft beheersbaar binnen redelijke kosten. Onkruid branden op dergelijke halfverhardingen is ook een oplossing, maar dat werkt alleen bovengronds en de investering voor dergelijke apparatuur is hoog. En je kunt vraagtekens zetten bij de milieuvriendelijkheid. Kortom: er zal meer vergrassing komen, omvorming of er moet meer geschoffeld worden.'

'Er zijn er genoeg die helemaal geen chemie in het groen gebruiken'

Kunnen burgers geen rol spelen bij het schofelen van paden als chemie verboden wordt? Van Midwoud: 'Kerkelijke begraafplaatsen worden veelal door vrijwilligers onderhouden. Ze zullen wat onderhoud betreft een extra tandje bij moeten zetten. Op gemeentelijke begraafplaatsen geldt dat niet: ieder uurtje extra werk zal daar navenant meer geld kosten, terwijl er vaak al bezuinigd wordt.' Van Midwoud spreekt zich er niet over uit of burgers een rol zouden kunnen spelen in het onkruidvrij houden van paden op begraafplaatsen. Op commerciële begraafplaatsen – slecht vijf procent van alle begraafplaatsen in Nederland – wordt al veel gewerkt met asfalt of klinkers op veelbelopen paden. 'Daar zal een chemieverbod in 2015 vrij weinig invloed hebben.' Op de vraag of hogere onderhoudskosten

ten gevolge van een eventueel chemieverbod de keuze voor begraven dan wel cremen zal beïnvloeden, zegt Van Midwoud: 'Bij die keuze spelen andere sentimenten een rol. Voor ons als LOB is kwaliteitszorg en de omgang met de bezoekers op traditionele begraafplaatsen wel een belangrijk speerpunt. We moeten veel klantgericht werken en kunnen nog veel leren van de wijze waarop commerciële begraafplaatsen en bijvoorbeeld natuurbegraafplaatsen communiceren en mogelijkheden bieden in het Nederlandse begraafenislandschap.'

Wim van Midwoud, woordvoerder van de Landelijke Organisatie van Begraafplaatsen (LOB).

Dit derde artikel uit een serie over begraafplaatsen is mede mogelijk gemaakt door:

HANSA

WILLE

EBBEN
1900 HARTS EBBEN

Loofhorst
VERBODEN

Stuur of twitter dit artikel door!

Scan of ga naar:

www.stad-en-groen.nl/artikel.asp?id=41-4527